

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

Одеса 2023

Наукове видання

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 14 від 20.06.2023 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Технічний редактор Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова: Іванченкова Л.В., д.е.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Агунова Л.В., к.т.н., доцент
Артеменко С.В., д.т.н., професор
Басюркіна Н.Й., д.е.н., професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Бордун Т.В., к.т.н., доцент
Верхівкер Я.Г., д.т.н., професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Гаркович О.Л., к.б.н., доцент
Добрянська Н.А., д.е.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., професор
Філіпенко О.І., к.філ.н., доцент
Згадова Н.С., к.е.н., доцент
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Капустян А.І., д.т.н., доцент
Коваленко О.О., д.т.н., професор
Косой Б.В., д.т.н., професор
Котлик С.В., к.т.н., доцент
Козак К.Б., д.е.н., професор
Лагодієнко В.В., д.е.н., професор
Лебеденко Т.Є., д.т.н., професор
Ломовцев П.Б., к.т.н., доцент

Макаринська А.В., д.т.н., професор
Ніколюк О.В., д.е.н., професор
Немченко В.В., д.е.н., професор
Осадчук П.І., д.т.н., доцент
Павлов О.І., д.е.н., професор
Солоницька І.В., к.т.н., доцент
Седікова І.О., д.е.н., професор
Сергеева О.Є., д.ф-м.н., професор
Семенюк Ю.В., д.т.н., професор
Симоненко Ю.М., д.т.н., професор
Скрипніченко Д.М., к.т.н., доцент
Соловей А.О., к.т.н., доцент
Струк Б.І., к.п.н., доцент
Тіплов О.С., д.т.н., професор
Тележенко Л.М., д.т.н., професор
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Ткачук Г.О., д.е.н., професор
Фесенко О.О., к.т.н., доцент
Хобін В.А., д.т.н., професор
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Одеський національний технологічний університет

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів.
Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2023. – 395 с.

слід враховувати значний мультиплікативний ефект туризму, розвиток супутніх йому сфер економічної діяльності і ріст зайнятості населення. Лише грамотно побудована державна стратегія, зосереджена на ключових направляючих ринках і яка носить постійний характер, дозволяє зробити в'їзний і внутрішній туризм дохідною складовою економіки.

Науковий керівник – к.е.н.,
в.о. доцента кафедри туризму Дидів Ірина Богданівна

Література

1. Кифяк О. Ресурсний потенціал розвитку туристичних дестинацій. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2019. – № 4. – С. 60-70. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2019_4_7
2. Юрчишина Л.І. Аналіз концептуальних підходів до розуміння природи конкуренції та конкурентоспроможності. Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 18. – С. 41-47. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2011_18_11
3. Корж Н.В., Басюк Д.І. Управління туристичними дестинаціями: підручник. – Вінниця: ПП «ТД Едельвейс і К». – 2017. – 322 с.
4. Кифяк В.Ф. Вплив регіональних факторів на формування туристичних дестинацій у західноукраїнських прикордонних областях. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2020. – Вип. 3. – С. 58-70. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchetei_2020_3_6
5. Кудряшов Є. (2023). Теоретичні підходи до визначення «туристичної дестинації» в контексті стратегічного менеджменту. Вчені записки Університету «КРОК», 1(69), – С.127–135. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-69-127-135>

КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Ніколова Олена Михайлівна

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Туризм сьогодні є розвинутою галуззю світового господарства, яка динамічно розвивається та є основним видом доходів для багатьох країн. Хоча три останні роки були для туризму досить виснажливими і стримуючими, все одно ця галузь продовжує нестримно своє існування та покращення. Спеціалізація і здатність створювати інноваційні послуги – те, на чому повинна базуватися діяльність туристичного бізнесу, щоб представляти більшу цінність ніж у конкурентів.

Українські та зарубіжні науковці висвітлювали у своїх роботах основні проблеми розвитку та функціонування гастрономічного туризму. Хоча до проблематики цих питань є багатий інтерес, але до розуміння сутності поняття «гастрономічний туризм» узгодженого підходу немає. Багато наукових робіт, що мають дослідити суть та класифікаційні характеристики гастрономічного туризму, мають фрагментарний характер.

Стратегічною метою розвитку туристичної галузі України є створення конкурентного туристичного продукту на світовому ринку, який буде максимально задовольняти потреби населення країни та забезпечить збереження історико-культурного довілля та екологічної рівноваги. Україна має великий потенціал для розвитку гастрономічного туризму через багатонаціональність країни. Майже кожен четвертий громадянин держави – це представник певної національної меншини. У симбіозі українці та представники інших націй сформували унікальне етнокультурне обличчя, частиною якого стають неповторні кулінарні традиції.

Українська кухня досить відома та популярна у різних державах світу, тому приваблює туристів з усіх куточків нашої планети. Основою гастрономічних турів стає знайомство з традиційною кухнею та відкриття особливостей звичаїв харчування [3].

Найбільш привабливими об'єктами гастрономічного туризму за даними Всесвітньої туристичної організації є підприємства ресторанного господарства (29 %), заклади торгівлі локальними продуктами харчування (26 %), гастрономічні свята та фестивалі (20 %), кулінарні майстер-класи (13 %), гастрономічні ярмарки (7 %), фермерські угіддя (2 %) [5].

За даними Державної статистичної служби, чотири області в Україні мають найбільший показник кількості зареєстрованих закладів ресторанного господарства. Це Київська, Одеська, Харківська та Львівська області. Обумовлений високий рівень цього показника туристичною привабливістю цих регіонів та населеністю адміністративних центрів цих областей [6].

До 2026 року планується представлення документу, що увійде до загальнодержавної стратегії розвитку туризму – концепція гастрономічного туризму у вигляді дорожньої мапи. Згідно Національної туристичної організації України роком гастротуризму було названо 2018 рік, коли було проведено багато тематичних заходів. З думкою, що гастрономічний туризм є одним із найперспективніших видів туризму, з яким Україну можна представляти на світовому ринку, погоджуються багато експертів та рестораторів. Туристичний потік зростає там, де проводиться багато тематичних ярмарок, свят та фестивалів, на яких представлені гастрономічні надбання нашої держави.

Велика кількість фестивалів та гастрономічних турів створюють передумови для формування конкурентоспроможного туристичного продукту на внутрішньому та міжнародному ринках гастрономічного туризму. У свою ж чергу гастротуризм має багато видів : сирний, винний, медовий, пивний, шоколадний, чайний, кавовий та багато інших. Турами вихідного дня стали винні тури, вони виступають як окремо так і можуть стати частиною корпоративних турів, вечірок, бенкетів та фуршетів [4].

Українська мапа гастрономічних фестивалів та ярмарків досить нерівномірна, адже у деяких областях такі заходи взагалі не проводяться, а в деяких кожен місяць може бути тематичне свято, на яке можуть потрапити всі охочі. Серед таких фестивалів можна виділити: «Гуцульська бриндзя», свято проводиться у селі Рахів, де представлено багато українського продукту, якому першому надано географічний захист. Найбільшими гастрофестивалем можна назвати Національний Сорочинський Ярмарок, що проводиться влітку у Великих Сорочинцях. Там можна придбати не тільки гастропродукти, а і все від насіння до сільськогосподарської техніки. Відомими за межами нашої країни є свято нового врожаю – «Закарпатське Божоле». Цікава французька традиція в українській інтерпретації, де гості дегустують нове вино та куштують закуски до нього. За належної постійної роботи та розвитку, такі заходи стануть місцем концентрації великої кількості туристів, які бажають познайомитися з гастрономічними надбаннями нашої держави [2].

Окрім переваг туризм в Україні має ще багато недоліків та проблем, над якими необхідно працювати, щоб ця галузь із часом не зазнала занепаду. Перебудова сучасної економіки передбачає необхідність змін у туризмі, зокрема перехід з елітарного до більш дешевого масового туризму. Недостатнє фінансування є одним із головних аспектів гальмування розвитку туристичної галузі. На сьогоднішній день кошти, що мають бути виділені у цій сфері урізані значною мірою. Також вагомим гальмуючим чинником розвитку є економічний та політичний стан в державі. Обираючи країну для подорожі, турист звертає увагу на низку факторів: культурний рівень, криміногенна обстановка, екологічна ситуація, національна та релігійна толерантність, економічна та політична стабільність. На даний момент Україна має непривабливий імідж для іноземних туристів, через економічну кризу та війну [1].

Стримуючі фактори розвитку гастрономічного туризму в Україні:

- недосконалість нормативно-правової бази;
- обмеженість асортименту запропонованих послуг;
- відсутність явища масовості туризму в Україні;
- низька платоспроможність основної маси населення;
- низький рівень інфраструктури;
- недостатній рівень обслуговування;
- слабка рекламна компанія.

Отже, роблячи висновки, можна зазначити, що гастрономічний туризм в Україні досить молода та перспективна галузь, але з вагомою кількістю недоліків. Цей вид туризму необхідно забезпечити фінансуванням, якщо не з боку держави, то за допомогою зарубіжних інвестицій. Щоб реалізувати такий проєкт, необхідно належним чином прорекламувати український гостротуризм на міжнародному ринку. Також необхідно зайнятися кадровою проблемою, адже велика кількість працівників сфери обслуговування не володіють іноземними мовами, що стає бар'єром для іноземних туристів. Ситуація в Україні на сьогоднішній день ще більше загальмувала розвиток туризму і навіть припинила його існування у деяких регіонах. Для того, щоб компенсувати ці втрати, необхідно працювати та розвивати туризм в областях де це можливо, підтримувати вже існуючі види та розробляти нові, ще непопулярні на території нашої держави.

Науковий керівник – к.г.н., доцент Ярьоменко С.Г.

Література

1. Басюк Д.І. Інноваційний розвиток гастрономічного туризму в Україні. Наукові праці Національного університету харчових технологій, 2012. № 45. – С. 128-132.
2. Інтернет-ресурс. URL:<https://bls.ua/ua/blog/ukrainski-festivali>
3. Кукліна Т.С. Гастрономічний туризм на туристичному ринку України. Матеріали міжнародної научно-практичної конференції «Современные направления теоретических и прикладных исследований – 2013». URL: <http://www.sworld.com.ua/konfer30/682.pd>
4. Офіційний сайт Асоціації сприяння розвитку гастрономічного та винного туризму в Україні: веб-сайт. URL: <http://agvt.nuft.edu.ua/>
5. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації: веб-сайт. URL: <http://www2.unwto.org/ru>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

ВТРАТИ ВІТЧИЗНЯНОГО ТУРИЗМУ ВІД ВІЙНИ УКРАЇНИ З РОСІЄЮ

Павлюк Р.Р., студентка III курсу РВО «Бакалавр»

Львівський національний університет природокористування, м. Львів

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну туристична галузь опинилась у найгіршому становищі за всю історію розвитку українського туризму. За цей період було зафіксовано понад 420 злочинів проти української культурної спадщини і ця кількість нажалі зростає, оскільки воєнний конфлікт триває. Знищується як історична так і природна спадщина. Серед пошкоджених об'єктів: 128 об'єктів нерухомої культурної спадщини, які мають офіційний статус пам'яток; 147 культових споруд (50 з них

ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЧАТУ GPT В КОРПОРАТИВНИХ ПРОГРАМАХ НАВЧАННЯ

Рогожа Павло.....	251
-------------------	-----

РОЗДІЛ 7 – КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРРЕСУРСІВ ТА
ДЕСТИНАЦІЙ УКРАЇНИ

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИННОГО ТУРИЗМУ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ

Глуган В.О.....	255
-----------------	-----

GASTRONOMIC FESTIVALS IN UKRAINE DURING THE MARTIAL LAW

Demchuk M.....	256
----------------	-----

МЕДИЧНИЙ ТУРИЗМ

Павлова Т.В.....	259
------------------	-----

ЕНОГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ НЕАПОЛЯ

Молотова С.П.....	261
-------------------	-----

ЕНОГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ФІНЛЯНДІЇ

Ковтун Л.П.....	262
-----------------	-----

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРУ В УКРАЇНІ

Асланова Н.О.....	263
-------------------	-----

КОНЦЕПЦІЯ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ДОСВІДУ
ЯПОНІЇ

Вергуліс Д.Д.....	266
-------------------	-----

МЕДИЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙ ДЛЯ
ШКОЛЯРІВ СТАРШИХ КЛАСІВ

Мазуліна А.М.....	268
-------------------	-----

СУЧАСНИЙ ТУРИЗМ ТРАНСКОРДОННОГО РЕГІОНУ РУМУНІЯ БОЛГАРІЯ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Десюкевич В.Г.....	269
--------------------	-----

МІЛІТАРІ-ТУРИЗМ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМОК ЕКСТРИМАЛЬНОГО ТА
ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ

Добрянський Р.А.....	272
----------------------	-----

МОЛОДІЖНИЙ ТУРИЗМ ЯК КОНКРЕТНИЙ ВИД ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Іваненко В.М.....	275
-------------------	-----

НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЯК
ДЕСТИНАЦІЯ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ РЕКРЕАЦІЇ

Казімірова Д.А.....	277
---------------------	-----

РОЗРОБКА ТА ПРОСУВАННЯ АВТОРСЬКОГО ВИННОГО ТУРУ ДО
ПЕТРОПАВЛІВСЬКОЇ ОТГ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Ігнатенко Т.С.....	279
--------------------	-----

ДЕСТИНАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ТУРИЗМУ

Кобринчук Д.І.....	280
--------------------	-----

КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Ніколова О.М.....	282
-------------------	-----

ВТРАТИ ВІТЧИЗНЯНОГО ТУРИЗМУ ВІД ВІЙНИ УКРАЇНИ З РОСІЄЮ

Павлюк Р.Р.....	284
-----------------	-----

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ КОБЛЕВО

Паскар П.Ю.....	285
-----------------	-----